

LATINSKA och GREKISKA LÅNORD

Facit till C 056

Eva Tidner 2016

L = latin G = grekiska (eng) = engelska

Övning A

1. Halvklot: G *hemisfär*
2. Som berör hela jordklotet: L *global*
3. Samlingsplats där böcker ställs upp: G *bibliotek*, L (eng) *library*
4. Världsbild med solen i centrum: G *heliocentrisk*
5. Solsystem: L (eng) *solar system*
6. Världsbild med jorden i centrum: G *geocentrisk*
7. Obebodd skog och mark: L *terräng*
8. Målning med vattenfärg: L *akvarel*
9. Uttorkning: G *dehydration*
10. Levnadsbeskrivning: G *biograf*
11. Livskraftig: L *vital*
12. Dödshjälp, ”väldöd”: G *eutanasi*
13. Dödlig: L *mortal*
14. Sedelära: G *etik* och L *moral*
15. Samling av noveller, ”blomsamling”: G *antologi*
16. Blomförsäljare: L *florist*
17. Om fågelinfluensan: Sjukdomen orsakas av L *aviara* influensavirus.
18. Fågelkännare som ringmärker och forskar om fåglar kallas G *ornitologer*.
19. Mångspråkig: G *polyglott*
20. Tvåspråkig: L (eng) *bilingual*
21. Som har att göra med folkslag: G *etnisk*
22. Folkvälde: G *demokrati*
23. Inhemsk: G *endemisk*
24. Omtyckt av folket: L *populär*
25. /An/tändning: L (eng) *ignition*
26. Tokig i att sätta eld på något: G *pyroman*
27. Halvö: L (eng) *peninsula*
28. Ögrupp i Stilla Havet med många öar: G *Polynesien*
29. Näsljud: L *nasaler*
30. Noshörning: G (eng) *hippopotamus*

31. Hjärtlig: L (eng) *cordial*
32. EKG: G elektro-kardio-gram.
33. Som har att göra med livmodern: L *uterine*
34. Rasande (som man trodde berodde på livmodern): G *hysterisk*
35. Tandläkare: L (eng) *dentist*
36. Läran om tänder: G *odontologi*
37. Som har att göra med munnen, muntlig: L (eng) *oral*
38. Inflammation i munnens slemhinna: G *stomatit*
39. Blodsband, "samblodighet": L (eng) *consanguinity*
40. Blödning: G (eng) *hemorrhage*
41. Fotvård: L *pedikyr*
42. Undanröja hinder, ge service, "frånfota": L *expediera*
43. Personer på andra sidan jordklotet, "motfotingar": G *antipoder*
44. Handvård: L *manikyr*
45. Medicinskt handarbete: G *kirurgi*
46. En missbildning som innebär att man har övertaliga fingrar och/eller tår: G *polydaktyli*
47. Versfot som liksom t.ex. pekfingret har en lång och två korta stavelser respektive leder: G *daktyl*
48. Huvudman på fartyg: L *kapten*
49. Förhastad, brådstörtad, överilad, "med huvudet före": L (eng) *precipitate*
50. En medfödd missbildning av hjärnan, som innebär att den drabbade får ett mindre huvud än normalt: G *mikrokefali*; Svullnad på sidan av huvudet, "huvudblodsvulst": G *kefalhematom*
51. Läkemedel: L *medicin*
52. Läkare för själen: G *psykiater*
53. De bästas välde: G *aristokrati*
54. En som tror att det bästa ska hända: L *optimist*
55. Bolagets L *optimala* intäkter för det kommande året. = Bästa tänkbara.
56. "Förstorings"glas: L (eng) *magnifying glass*.
57. Storhetsvansinne: G *megalomani*
58. Svärta ned genom förtal: L (eng) *denigrate*
59. Hormon som påverkas av ljuset och ökar vid mörker och är som högst på natten: G *melatonin*
60. Person som saknar färgpigment: L *albino*
61. Blodcancer, "vitt blod": G *leukemi*
62. Allsmäktig: L (eng) *omnipotent*
63. Helhetssyn: G *holistisk syn*.
64. Inte hela kroppen blev förlamad utan bara L *partiellt* = delvis.
65. "Avdelning": L (eng) *department*

66. G (eng) *polymer* är en jättemolekyl uppbyggd av många enkla molekyler.
67. En person med stor mannakraft är: L *viril*.
68. Egennamnet '(den) manlige': G *Andreas, Anders*
69. Kvinnlig: L *feminin*
70. Läran om kvinnan: G *gynekologi*
71. Person som uppträder som en könlös varelse är "mankvinnlig": G *androgyn*
72. Kvinnohat: G *misogyni* . Manshat: G *misandri*
73. Vänlig: L (eng) *amicable*
74. Barnvän: G *pedofil*
75. Barnslig: L *infantil*
76. Barnläkare: G *pediatrician*
77. Som har att göra med själen: L *mental*
78. Som har att göra med själen: G *psykisk*
79. Kvicktänkt och uttrycksfull med "andan" i sig: L *spirituell*
80. Lunginflammation: G (eng) *pneumonia*.
81. Andningsuppehåll i sömnen, "oandning": G *apné*
82. Örtsamling: L *herbarium*
83. Läran om örter: G *botanik*
84. Läran om träd: G *dendrologi*
85. Trädvårdsspecialist: L *arborist*
86. Trehörning: L *triangel*
87. Rätvinklig fyrhörning: L *rektangel*
88. Femhörning: G *pentagon*
89. Linje som går från ett hörn tvärs över till det motsatta: G *diagonal*
90. 'Rätta, korrigera', "göra riktig": L *rektifiera*
91. Rättskrivning: G *ortografi*
92. Behandling av frakturer och andra skador på rörelseapparaten, "fostran till det rätta": G *ortopedi*
93. Nakenbadare: L *nudist*
94. Plats, där de antika grekerna idrottade nakna: G *gymnasium*
95. Äldre mått på värmemängd: L *kalori*
96. Flaska, som bevarar drycker varma: G *termos*
97. Vår G *galax* kallas Vintergatan, på engelska the *Milky Way*.
98. En person som inte tål mjölksocker är L *laktos-intolerant*.
99. Ögonläkare: L (eng) *oculist*
100. Läkekonst för ögon: G *oftalmiatrik*
101. Avbild av Jesus på korset: L *krucifix*

102. Slags kiselsten med kors på: G *staurolit*

103. De smärtor som Maria kände, då hon födde Jesus har gett upphov till det spanska flicknamnet:

L *Dolores*

104. Värk: G (eng) *ache*

Övning B (C och D)

1. amorös	j) erotisk
2. (eng) bilingual(ism)	i) diglossi
3. (eng) celestial	u) (eng) uranian
4. (eng) compassion	o) (eng) sympathy
5. (eng) contemporary	p) synkronisk
6. dissektion	e) anatomi
7. (eng) dissolve	c) analysera
8. global	n) sfärisk
9. (eng) indifference	a) adiafora
10. individ	f) atom
11. insekt/slära/	s) entomologi
12. komposition	q) syntes
13. (eng) library	g) bibliotek
14. (eng) movie	h) (eng) cinema
15. optimal	b) aristokratisk
16. Orienten	d) Anatolien
17. (eng) soliloquy	l) monolog
18. (eng) subordinate	k) hypotaktisk
19. venerisk	t) afroditisk
20. (eng) visible	m) optisk
21. transformation	v) metamorfos
22. triangel	r) trigon

Övning E (F, G och H)

1. autokíneto αυτοκίνητο	l) automobil (hybridord, grek.+latin)
2. hefai'steio ηφαίστειο	n) vulkan
3. hýrōgeios υπόγειος	f) (eng) subterranean
4. hyperagorá υπεραγορά	c) (eng) supermarket
5. éntomo έντομο	j) insekt
6. cheirógrafo χειρόγραφο	o) manuskript
7. adíáforos αδιάφορος	k) (eng) indifferent
8. átomo άτομο	i) individ
9. éxodos έξοδος	b) (eng) exit
10. eis'odos είσοδος	h) (eng) entrance
11. garsóni γκαρσόνι	d) (fra) garçon (kypare)
12. balkóni μπαλκόνι	g) balkong
13. domáta ντομάτα	a) tomat
14. mikrografia μικρογραφία	e) miniatyr
15. megalópsychos μεγαλόψυχος	m) (eng) magnanimous